

ย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

เรื่องเสร็จที่ สรพ. ๑๒๖/๒๕๕๖

สำนวนเลขที่ ๑๗/๖๐/๒๕๕๖ (มีมติครั้งที่ ๓๗/๒๕๕๖ วันอังคารที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖)

ประเภทสำนวน ทุจริตทางการเงินหรือทรัพย์สิน

เรื่อง เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการทุจริตการจัดจ้างและเบิกเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวเป็นเท็จ

สรุปข้อเท็จจริง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคได้เข้าตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวโครงการชุดคลองระบายน้ำพบว่า ในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๔๗ ส่วนราชการได้ออกคำสั่งจ้างลูกจ้างชั่วคราวจำนวน ๓ คำสั่ง เพื่อปฏิบัติงานในโครงการชุดคลองระบายน้ำ ซึ่งการดำเนินการจัดจ้างลูกจ้างชั่วคราวผู้ที่มีรายชื่อในคำสั่งจ้างในแต่ละคำสั่ง มีตัวตนจริงแต่ไม่เคยเขียนใบสมัครเป็นลูกจ้างชั่วคราวด้วยตนเอง ไม่เคยมาปฏิบัติงาน และไม่เคยเปิดบัญชีเงินฝากกับธนาคาร แต่กลับมีรายชื่อเป็นลูกจ้างชั่วคราว และมีการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างชั่วคราวและค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการของส่วนราชการ โดยได้ออเงินเข้าบัญชีธนาคาร แต่ไม่ได้นำเงินไปจ่ายให้แก่บุคคลที่มีรายชื่อในคำสั่งจ้าง เป็นเหตุให้ส่วนราชการได้รับความเสียหาย คิดเป็นเงินจำนวน ๘,๖๙๑,๒๓๐.๒๕ บาท

ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เห็นว่า จากการรวบรวมพยานเอกสารและพยานบุคคลในชั้นนี้คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่า มีผู้ที่ต้องรับผิดชอบนี้ นาย อ. ในฐานะหัวหน้าโครงการก่อสร้าง มีหน้าที่รับผิดชอบในการรับสมัครลูกจ้างชั่วคราวมาปฏิบัติงาน ตามโครงการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของลูกจ้างชั่วคราว ตลอดจนตรวจสอบและรับรองการเสนอขอเบิกจ่ายเงินค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างชั่วคราว โดยที่ราษฎรมีรายชื่อปรากฏในคำสั่งมิได้มาสมัครงานที่จ้างจริง แต่กลับได้ขอเบิกจ่ายค่าจ้างให้แก่บุคคลเหล่านั้น รวมเป็นเงินค่าจ้างชั่วคราวและค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการเป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๖๖๙,๗๕๖.๒๕ บาท การกระทำดังกล่าวของนาย อ. เป็นการกระทำละเมิดต่อส่วนราชการ โดยจงใจทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย จึงสมควรต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายดังกล่าวเต็มจำนวนเป็นการเฉพาะตัว ตามความนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบด้วยกับคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

ประเด็นที่พิจารณา มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ตามสำนวนการสอบสวน ข้อเท็จจริงปรากฏว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคได้เข้าตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวโครงการชุดคลองระบายน้ำของส่วนราชการ พบว่า ในช่วงเดือนมกราคม ถึง มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๗ ส่วนราชการได้ออกคำสั่งจ้างลูกจ้างชั่วคราวจำนวน ๓ คำสั่ง เพื่อปฏิบัติงานในโครงการชุดคลองระบายน้ำ ซึ่งการดำเนินการจัดจ้างลูกจ้างชั่วคราวผู้ที่มีรายชื่อในคำสั่งจ้างในแต่ละคำสั่ง มีตัวตนจริงแต่ไม่เคยเขียนใบสมัครเป็นลูกจ้างชั่วคราวด้วยตนเอง ไม่เคยมาปฏิบัติงานและไม่เคยเปิดบัญชีเงินฝากกับธนาคาร แต่กลับมีรายชื่อเป็นลูกจ้างชั่วคราว และมีการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างชั่วคราวและค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ โดยได้ออเงินเข้าบัญชีธนาคาร

แต่ไม่ได้นำเงินไปจ่ายให้แก่บุคคลที่มีรายชื่อในคำสั่งจ้าง เป็นเหตุให้ส่วนราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงินจำนวน ๘,๖๙๑,๒๓๐.๒๕ บาท ซึ่งพิจารณาการกระทำและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ ดังนี้

๑. เจ้าหน้าที่ผู้ทุจริต นาย อ. ตำแหน่งหัวหน้าโครงการ มีหน้าที่รับผิดชอบในการรับสมัคร ลูกจ้างชั่วคราว มาปฏิบัติงานตามโครงการ ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของลูกจ้างชั่วคราว ตลอดจนตรวจสอบ และรับรองการเสนอขอเบิกจ่ายเงินค่าจ้าง ข้อเท็จจริงปรากฏว่า โครงการได้จัดจ้างลูกจ้างชั่วคราวจำนวน ๓ คำสั่ง เพื่อปฏิบัติงานโครงการขุดคลองระบายน้ำในเขตพื้นที่ ซึ่งการดำเนินการจัดจ้างลูกจ้างชั่วคราว นาย อ. ได้ใช้วิธีการให้บุคคลอื่นจัดหาสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของญาติ พี่น้อง หรือคนรู้จักเพื่อมาประกอบการทำคำสั่งจ้างลูกจ้างชั่วคราว และได้ปลอมลายมือชื่อในใบสมัครโดยผู้ที่มีรายชื่อในคำสั่งจ้างไม่ได้มาสมัครงานจริง และได้นำสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนดังกล่าวไปเปิดบัญชีเงินฝากธนาคาร เพื่อใช้ในการโอนเงินค่าจ้าง ซึ่งผู้ที่มีรายชื่อในคำสั่งจ้างในแต่ละคำสั่งมีตัวตนจริงแต่ไม่เคยเขียนใบสมัครเป็นลูกจ้างชั่วคราว ไม่เคยมาปฏิบัติงาน ไม่เคยเปิดบัญชีเงินฝากกับธนาคาร และไม่เคยได้รับเงินจากสำนักงานก่อสร้าง ซึ่งนาย อ. ได้รับรองในใบแสดงเวลาการปฏิบัติงานของลูกจ้างชั่วคราวและค่าตอบแทนนอกเวลาราชการ และมีการนำเอกสารดังกล่าวประกอบเป็นหลักฐานในการขอเบิกจ่ายเงินค่าจ้างและค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ โดยโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคาร ที่นาย อ. ได้เป็นผู้เปิดไว้ ดังนั้น นาย อ. จึงเป็นผู้จัดให้มีการจ้าง ลูกจ้างชั่วคราวและเบิกจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวและค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการอันเป็นเหตุให้เกิดการฉ้อโกงเป็นการอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย สำหรับตนเองหรือผู้อื่น เป็นการจงใจกระทำละเมิด เป็นเหตุให้ส่วนราชการได้รับความเสียหาย จึงให้นาย อ. รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนความเสียหาย เป็นเงินจำนวน ๘,๖๙๑,๒๓๐.๒๕ บาท ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๒. เจ้าหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้มีตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง ซึ่งมีหน้าที่ ตรวจสอบและรับรองผลการปฏิบัติงานของลูกจ้างชั่วคราว รวมถึงควบคุมการลงเวลาการปฏิบัติงานของลูกจ้างชั่วคราวตามคำสั่งจ้าง ข้อเท็จจริงปรากฏว่า สำนักงานก่อสร้างของส่วนราชการได้มีคำสั่งจัดจ้างลูกจ้างชั่วคราว ๓ คำสั่ง เพื่อปฏิบัติงานโครงการขุดคลองระบายน้ำ ซึ่งการดำเนินการจัดจ้างลูกจ้างชั่วคราว แต่ปรากฏว่า ผู้ที่มีรายชื่อในคำสั่งจ้างในแต่ละคำสั่งมีตัวตนจริง แต่ไม่เคยเขียนใบสมัครเป็นลูกจ้างชั่วคราวและไม่เคยมาปฏิบัติงาน ในช่วงเวลาเกิดเหตุ ดังนั้น การที่โครงการก่อสร้างมีเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง ซึ่งเป็นผู้ได้รับมอบหมาย ให้มีหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติงาน และการลงเวลาการปฏิบัติงานของลูกจ้างชั่วคราวว่าลูกจ้างชั่วคราว มีการปฏิบัติงานจริง รวมถึงมีการลงเวลามาปฏิบัติงานและเวลากลับถูกต้องตามความเป็นจริงซึ่งข้อเท็จจริง แสดงให้เห็นว่า ผู้มีตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง ซึ่งมีหน้าที่ควบคุมการลงเวลาการปฏิบัติงาน ของลูกจ้างชั่วคราวในช่วงเวลาเกิดเหตุละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวบกพร่อง และมีการนำเอกสารดังกล่าวประกอบเป็นหลักฐานในการขอเบิกจ่ายเงินค่าจ้าง หากเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุม ในช่องลงเวลาและเวลากลับให้ชัดเจนว่าลูกจ้างชั่วคราวผู้ใดมิได้มาปฏิบัติงาน แต่ตามถ้อยคำของนาง น. ตำแหน่งนักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ ทำหน้าที่หัวหน้างานการเงินและบัญชีในขณะเกิดเหตุ ระบุว่า ในการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวในโครงการนี้มีเอกสารบัญชีลงเวลาการปฏิบัติงานลูกจ้างชั่วคราว ซึ่งมีรายชื่อลูกจ้างชั่วคราว ลายมือชื่อลูกจ้างชั่วคราว พร้อมกับมีผู้ลงนามรับรองเป็นผู้ควบคุมการลงเวลา โดยมีลายมือชื่อเจ้าของงาน ผู้จัดทำใบสำคัญลงนามรับรองความถูกต้อง พร้อมทั้งมีลายมือชื่อลูกจ้างชั่วคราว

และหัวหน้าผู้ควบคุมโดยครบถ้วนจึงได้ทำการเบิกจ่ายค่าจ้าง การที่มีตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง ซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบและรับรองผลการปฏิบัติงานของลูกจ้างชั่วคราว รวมถึงควบคุมการลงเวลาการปฏิบัติงานของลูกจ้างชั่วคราวตามคำสั่งจ้างลงลายมือชื่อรับรองการปฏิบัติงานโดยมิได้ตรวจสอบว่าลูกจ้างชั่วคราวมาปฏิบัติงานจริงหรือไม่ ทำให้ส่วนราชการต้องจ่ายเงินค่าจ้างอันมิควรต้องจ่าย พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ส่วนราชการได้รับความเสียหาย

จึงให้เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมงานที่ปฏิบัติหน้าที่ในช่วงเวลาที่เกิดเหตุ รับผิดชอบใช้เฉพาะส่วนของตนในอัตราร้อยละ ๕๐ ของความเสียหายตามช่วงเวลาที่แต่ละคนเกี่ยวข้อง ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

อนึ่ง หากส่วนราชการได้รับชดเชยค่าสินไหมทดแทนจากนาย อ. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่มีตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมงานก่อสร้างได้ชดเชยไว้เกินจำนวนความเสียหาย ให้คืนเงินส่วนที่ได้รับชำระไว้เกินให้แก่ผู้มีตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมงานก่อสร้างตามสัดส่วนแห่งความรับผิดและที่ได้รับชำระไว้ของแต่ละคนต่อไป

เนื่องจากสำนวนการสอบสวนในเรื่องนี้ มีเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องหลายคน และส่วนราชการยังมิได้มีการสอบปากคำและให้โอกาสเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมงานก่อสร้าง ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐาน ดังนั้น จึงขอให้ส่วนราชการตรวจสอบและให้โอกาสเจ้าหน้าที่ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอและเป็นธรรม ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ก่อนออกคำสั่งเรียกให้ชดเชยค่าสินไหมทดแทน

ผู้ย่อ	นายณัฐพงษ์ วิทยารุ่งเรืองศรี	นิติกร
ผู้ตรวจ	๑. นางสาวสายฝน โชชัย	หัวหน้าฝ่าย
	๒. นางสาวสายฝน โชชัย	ผู้อำนวยการกลุ่มงาน ตพ.๔

